

[Oluf Pedersen.]

et Stavnsbaand for den danske Landarbejder, som Lovforslaget i Øjeblikket indeholder. Jeg kan heller ikke indse, at man skal yde de arbejdsløshedsforsikrede de mange Fortrin dels med Hensyn til Boliger, dels med Hensyn til Arbejde ved Opførelsen af disse. I det store og hele staar det for mig saadan, at dette ogsaa er en Bestemmelse, som er til Fordel for Godsejerne, eftersom det giver en særlig Fordel til de Arbejdere, der arbejder i de store Brug, idet det fortrinvis er disse Arbejdere, som er arbejdsløshedsforsikrede. Jeg mener derfor, man kan slette disse Bestemmelser.

Jeg tror i øvrigt, at hele denne Tanke om, at Landarbejderen skal kunne bygge et saadant Hus og saa tage en stor Gevinst hjem, beror paa en Misforstaaelse. Jeg tror ikke, der bliver en saadan Gevinst at hente, man behøver ikke at sikre sig derimod, saadan som det her foreslaas. Al Jord burde naturligvis overtages imod Grundskyld — det er lige saa rationelt som retfærdigt. Jeg mener, at man vel ikke, saadan som Forholdene nu engang er, kan slippe for at yde Byggelaan, men for Jordens Vedkommende mener jeg, det er ligetil, at Samfundet overtager selve Jordværdien, og at Husmanden køber Jorden imod at forpligte sig til at svare en Afgift, der svinger med Konjunkturerne, svinger med den Værdi, som Grunden har. Dette vil jo blot sige, at man udelukker Spekulation, og naar man har truffet den Foranstaltning, kan man efter mit Skøn unklade alle de mange andre Foranstaltninger, som Lovforslaget indeholder med det Formaal at sikre imod Spekulation. Jeg tror nemlig ikke, der bliver Mulighed for nogen saadan.

Jeg hørte nok i Fredags det ærede Medlem Hr. Ulrich protestere imod, at Landarbejderne skulde kunne faa Jord imod at svare Grundskyld, men jeg gaar ud fra, at det ikke har saa meget at sige, da de Konservative jo ikke betyder noget politisk i Dag. Det har selvfølgelig og maa selvfølgelig have mere Værdi, om en Lovgivning bliver formet saadan, at den kan faa Retsforbundets blaa Stempel, snarere end om den kan faa konservativ Tilslutning. Jeg synes ikke, der er nogen Mening i, at det stadig skal være Reaktionen, der skal være bestemmende for dansk Lovgivning.

For at gøre det rigtig galt fortalte det ærede Medlem Hr. Ulrich, at der var Fæste i denne Lov om, at Husmanden kunde faa Jord mod at svare Grundskyld. Enhver her i Folketinget, i alt Fald bortset fra det ærede Medlem selv, ved, at dette er helt

ved Siden af. Det ærede Medlem læser aabenbart kun Overskriften, om Jord i Statens Eje, men ser ikke, at det drejer sig om Afhændelse af Jord i Statens Eje. Det ærede Medlem har tidligere bestridt Retten for den, der havde Jord købt paa Grundskyldsbetingelser til frit at maatte sælge, men det kostede ham dengang 100 Kr. Jeg troede for saa vidt, at brændt Barn kunde holde sig fra Ilden. Det er selve Jordværdien, der forbliver i offentlig Besiddelse, medens Jorden afhændes — en ypperlig Maade at afhænde den paa —, men at kalde det Fæste er helt ved Siden af. Det har kun een Hensigt, og den er ikke god, det har ikke noget med sand Oplysning at gøre. Medens det ærede Medlem Hr. Ulrich ønsker, at Salg kun skal ske mod fast Købesum, ønsker vi, at alt Salg af Jord i offentligt Eje bør ske mod Grundskyld, ogsaa Salg til Arbejderboliger.

Derimod er jeg enig med det ærede Medlem Hr. Ulrich i, at man ikke bør sætte den lave Grænse for Arealets Størrelse; ja, jeg saa helst, at der ingen Grænse sættes. Jeg mener, Folk maa have Krav paa at faa Jord uden Købesum mod at svare fuld Grundskyld.

Jeg er ogsaa enig med det ærede Medlem Hr. Ulrich i, at Staten ikke bør bygge disse Arbejderboliger. Dér har man daarlige Erfaringer nok, saa man skal holde sig derfra. Da Dyrtiden gør Byggeriet dyrt, var det vist ikke uretfærdigt, om Staten ogsaa til Arbejderboligerne udredede en Trediedel af Prisen ved at give et rentefrit Tilskud, saadan at Huslejen ikke blev saa stor.

Der skal ifølge Lovforslaget anlægges Have ved disse Huse, og det synes jeg er et rimeligt Krav at stille af Staten som Kreditor. Haven er jo et betydningsfuldt Led i et saadant Hjem; den mangler som oftest ved Lejehusene, og det er jo et sørgeligt Syn.

Med Hensyn til Lovforslaget om Forlængelse af Loven om Oprettelse af Frugtavlskolonier, Frugtplantager og Havelodskolonier skal jeg ikke sige meget. Med Hensyn til Frugtavlskolonierne er det, saa vidt jeg ved, saadan, at ingen har gjort Brug af Loven, og det tror jeg er Udtryk for, at Folk er klogere end Lovgivningen, saadan at man har ladet dette halvt kommunistiske Forslag om Frugtavlskolonier i delvis fælles Drift ligge. Jeg tror, det bundede i en teoretisk Misforstaaelse, og jeg er godt tilfreds med, at ingen har gjort Brug af Loven. Derimod vil det være naturligt at skille Bestemmelserne om Havelodskolonier ud fra Lovforslaget. At der